

GENEL GEREKÇE

Fert başına gayri safi yurt içi hasıla tutarı 1500 \$ ve daha az olan illerimizdeki yatırımları teşvik etmek ve istihdam yaratmak amacıyla 29.01.2004 tarihli 5084 Sayılı Yasa çıkartılmış, daha sonra ise 12.05.2005 tarihli 5350 Sayılı Yasa ve 12.05.2005 tarihli 5350 Sayılı yasa ile Sosyo – Ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre eksi endeks taşıyan 12 yeni ilimizle birlikte bu yasadan yararlanacak il sayısı 48'e çıkartılmıştır. 5084 sayılı Yasanın çıkmasından bu yana yaklaşık bir buçuk yıl geçmesine karşın henüz bu yasa kapsamında yararlanmak üzere bir çok ilimizde yatırım müracaatı dahi olmamış, bu yasa ile yatırım yapacak müteşebbisler batıdaki birkaç ilimizde yatırım yapmaya başlamışlardır. Ancak, yapılan bu yatırımların önemli bir kısmı da teşvik kapsamı dışındaki illerimizde faaliyet gösteren yatırımcıların bu yatırımlarını bu bölgelere kaydardıkları diğer bir gerçektir.

5084 ve 5350 Sayılı yasalarla özellikle fert başına düşen milli hasılanın 1500\$ ve daha altındaki illerde yatırımı ve istihdamı teşvik etmek ana hedef olarak alınmasına karşın özellikle 1000\$ ve altındaki illerimizde hemen hemen hiçbir yatırımın gitmediğini görmekteyiz. 500\$ lık fert başına milli geliri olan illerimize hiçbir katkısı olmamıştır.

5084 ve 5350 sayılı yasalarla özellikle geri kalmış bölgelerde yatırımın teşvik edilmesi amaçlanmasına karşın yasanın içeriği ve getirdiği öncelikler bu amacın tamamen dışında oluşmuştur.

Bu yasa ile getirilen,

1) 500\$ fert başına düşen milli gelire sahip bir ilimizle 1500 \$ lık diğer bir ilimiz arasında hiçbir bir fark gözetilmediğinden, yatırımcılar coğrafi yakınlık nedeniyle Düzce, Osmaniye, Uşak, Afyon ve Malatya'yı tercih etmişlerdir. Geri kalan 31 il'de ise çok düşük yoğunlukta yatırım başvurusu olmuştur.

2) Bu yasalarla, teşvik süresi yatırımların işletmeye açıldığından itibaren her il için 5 yıl olarak getirilmiştir. Burada daha uzun vadeli ve kademeli bir sistem getirilmediği için, büyük yatırımcı bu yasa ile bir başka bölgeye 5 yıl için gitmemiştir.

3) Bölgesel asgari ücretin tartışılmaya başlandığı günümüzde özellikle doğu ve güneydoğu'da asgari ücret üzerinden vergi alınmaması batıya olan göçü önleyecek en önemli unsur olacaktır. Bilakis bölgesel asgari ücret tartışılması yerine doğu ve güneydoğu'da vergisiz asgari ücret özellikle göçü ve istihdam sorunu önemli ölçüde çözüme kavuşturacaktır.

5084 ve 5350 SAYILI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1. 5084 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri ile 5350 sayılı Kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki 31.12.2008 olarak belirlenen tarihler aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

a) Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca belirlenen fert başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Tutarı,

600 dolara kadar olan illerde kanunun yayımlanacağı tarihten itibaren 25 yıl,
601 – 800 dolara kadar olan illerde kanunun yayımlanacağı tarihten itibaren 20 yıl,
801 – 1000 dolara kadar olan illerde kanunun yayımlanacağı tarihten itibaren 18 yıl,
1001 dolar ve üzerindeki teşvik kapsamındaki illerde 15 yıl.

b) İthal ikamesi olmayan % 100 yerli üründen imalat yapan üreticiler, yaptıkları ihracatları oranında teşvik kapsamındaki iller dışında dahi olsa bu yasa hükümlerinden yararlandırılır.

Madde 2. 5350 sayılı Kanunun Geçici Madde 1'den sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Geçici Madde 2. Teşvik kapsamındaki illerde; fert başına düşen Gayri Safi Milli Hasılası 600 dolara kadar olan illerde asgari ücretin % 100'ü, 601 – 800 dolara kadar olan illerde % 80'i, 801 – 1000 dolara kadar olan illerde % 60'ı, 1001 dolar ve üzerindeki iller ile % 100 yerli ürün ihracatı yapan imalatçı ihracatçılarda % 40 oranında asgari ücretten vergi indirimi yapılır.

Madde 3. Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4. Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.